

(M.Vihmani fotod)

PUUD JA LILLED

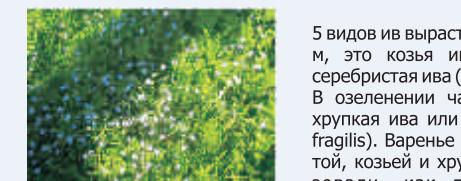
Eesti levinumad metsapuud on MÄND (*Pinus sylvestris*), ARUKASK (*Betula pendula*), KUUSK (*Picea abies*) ja SANGLEPP (must lepp) (*Alnus glutinosa*) – Pähklimäel on nad kõik esindatud. Täiskasvanud männi ja kuuse kõrgused on valdavalt 30-40 m, kase ja lepa kõrgused on valdavalt 20-30 m. Kõigil puudel on oluline roll rahvameditsiini. Männiokka lõhn ja ka vann ravib närvie ja kopsuhraigusi. C-vitamiinirikkad kuusekasvud ja nende valmistatud siirup tugevdab organismi kevadel aga ka külmetuse korral, kuusevaik ja sellest valmistatud salv sobib nahahaavade ja mädanike raviks ning igemete ja hambapõletike raviks. Kevadine kasemahl on armastatud ja kosutav jook, kase pungadest ja lehedest tehakse kölkvoimalikke leotisi, kasepuidust valmistatud tõrva kasutatakse nahahaiguste raviks.

Põõsastest domineerivad nii Eestis kui ka Pähklimäel hall lepp (*Alnus incana* L.) ja pajud (*Salix*). Pajude perekond on Eesti loodusse kõige liigirikkam: 20 liiki pajusid, mille hulgas domineerivad niiskuslembised põõsad. 5 liiki pajusid kasvavad ka ~20 m kõrgusteks puudeks, tuntumad on raagremmelgas (*Salix caprea*), hõberemmelgas (*Salix alba*) ja haljastuses sageli kasutatav rabe remmelgas või kerapaju (*Salix fragilis*). Höbe-, raag- ja rabeda remmelga koort on kasutatud ravivahendina keedisena reuma, palaviku, bronhiidi, kõha, sisemiste verejooksude ja neeru- või maolimaskestade põletike korral. Paju koore ja takajuurte leotis sobib pea pesemiseks juuste väljalangemise ja kõöma vastu. Kevadel on pajuvrud mesilastele heaks meeliklikas.

Pähklimäel on arvukalt esindatud ka sarapuu (*Rhamnus cathartica*) ja pähklipuu (*Corylus avellana*).

2012.a. kevadtalgute käigus istutati Pähklimäele ka pihlakaid, kastaneid, vahtraid, elupuid ja mõningaid teisi mittetavalisi metsapuid.

Puude ja põõsaste ümber või näha ka nende najal ülespoole ronivaid taimi ehk liaane: humal (*Humulus lupulus*) ja kassitapp (*Convolvulus arvensis*). Humalat kasutatakse õlle valmistamisel kuid humala käbisid kasutatakse ka rahvameditsiinis: humal sobib närvilisuse, rahutuse, stressi, pingete maandamiseks aga ka kõha, pingepaevalu, unetuse ja isipuuduse raviks.

(M.Vihmani fotod) Põdrakanep kipрей (иван-чай)